EUROPOS PARLAMENTAS

2004 *2009*

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

2007/0094(COD)

4.7.2008

***I
PRANEŠIMO PROJEKTAS

Dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria numatomos sankcijos nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių darbdaviams (COM(2007)0249 – C6 – 0143/2007 – 2007/0094(COD))

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

Pranešėjas: Claudio Fava

Procedūrų sutartiniai ženklai

*	Konsultavimosi procedūra *balsavusių narių balsų dauguma*
**I	Bendradarbiavimo procedūra (pirmasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma*
**II	Bendradarbiavimo procedūra (antrasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai* *visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma bendroji pozicija*
***	Pritarimo procedūra *visų Parlamento narių balsų dauguma, išskyrus EB sutarties 105, 107, 161 ir 300 straipsniuose bei ES sutarties 7 straipsnyje numatytus atvejus*
***I	Bendro sprendimo procedūra (pirmasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma*
***II	Bendro sprendimo procedūra (antrasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai* *visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma bendroji pozicija*
***III	Bendro sprendimo procedūra (trečiasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendram tekstui*

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į Komisijos pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Teisės akto pakeitimai

Parlamento pakeitimų tekstas paryškinamas ***pusjuodžiu kursyvu***. Iš dalies keičiančiuose aktuose esamos nuostatos tekstas, kurio Komisija nepakeitė, bet nori keisti Parlamentas, paryškinamas pusjuodžiu šriftu.
Parlamento išbrauktos šio teksto dalys žymimos laužtiniais skliaustais: […].
Paryškinimas *paprastu kursyvu* parodo atitinkamiems skyriams tas teisės akto projekto vietas, kurias siūloma taisyti rengiant galutinį tekstą (pvz., tekste tam tikra kalba paliktas akivaizdžias klaidas ar praleistas vietas). Pasiūlytiems tokio pobūdžio pataisymams reikalingas atitinkamų skyrių sutikimas.

TURINYS

Psl.

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS.....5

AIŠKINAMOJI DALIS.....28

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria numatomos sankcijos nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių darbdaviams (COM(2007)0249 – C6 – 0143/2007 – 2007/0094(COD))

(Bendro sprendimo procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2007)0249),

– atsižvelgdamas į EB sutarties 251 straipsnio 2 dalį ir 63 straipsnio 3 dalies b punktą, pagal kuriuos Komisija jam pateikė pasiūlymą (C6-0143/2007),

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 51 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą ir Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto, Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto bei Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones (A6-0000/2008),

1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;

2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jį nauju tekstu;

3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(4) Nuostatos ***neturėtų*** apimti trečiųjų šalių piliečių, kurie nėra nelegaliai esantys asmenys. Tai pasakytina apie trečiųjų šalių piliečius, kurie yra Europos Sąjungos piliečių, turinčių teisę laisvai judėti Bendrijoje, šeimos nariai, ir kurie, remiantis Bendrijos bei valstybių narių ir trečiųjų šalių, kurių piliečiai jie yra, susitarimais, kaip ir ES piliečiai, naudojasi laisvo judėjimo teise. Nuostatos netaikomos trečiųjų šalių piliečiams, atsidūrusiems tokioje padėtyje, kuriai	(4) Nuostatos ***neapima*** trečiųjų šalių piliečių, kurie nėra nelegaliai esantys asmenys. Tai pasakytina apie trečiųjų šalių piliečius, kurie yra Europos Sąjungos piliečių, turinčių teisę laisvai judėti Bendrijoje, šeimos nariai, ir kurie, remiantis Bendrijos bei valstybių narių ir trečiųjų šalių, kurių piliečiai jie yra, susitarimais, kaip ir ES piliečiai, naudojasi laisvo judėjimo teise. Nuostatos netaikomos trečiųjų šalių piliečiams, atsidūrusiems tokioje padėtyje, kuriai

taikomi Bendrijos teisės aktai, pavyzdžiui, piliečiams, kurie teisėtai dirba kitoje valstybėje narėje ir kuriuos paslaugų teikėjai perkelia į kitą valstybę narę teikti paslaugas.	taikomi Bendrijos teisės aktai, pavyzdžiui, piliečiams, kurie teisėtai dirba kitoje valstybėje narėje ir kuriuos paslaugų teikėjai perkelia į kitą valstybę narę teikti paslaugas.

Or. en

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(5) Siekiant užkirsti kelią nelegaliai esančių trečiųjų valstybių piliečių darbui, darbdaviai, prieš įdarbindami trečiosios šalies pilietį, įskaitant tuos atvejus, kai trečiosios šalies pilietis įdarbinamas siekiant perkelti jį į kitą valstybę narę teikti paslaugas, privalėtų tikrinti, kad jie turėtų leidimą gyventi arba kitą leidimą būti šalyje. Darbdavių pakaktų reikalauti tikrinti, ar dokumentas nėra akivaizdžiai suklastotas, pavyzdžiui, ar dokumente tikrai yra dokumento turėtojo nuotrauka. Siekiant įgalinti valstybes nares tikrinti, ar dokumentai nėra suklastoti, įmonių ir juridinių asmenų turėtų būti reikalaujama pranešti kompetentingoms institucijoms apie trečiosios šalies piliečio įdarbinimą.	(5) Siekiant užkirsti kelią nelegaliai esančių trečiųjų valstybių piliečių darbui, darbdaviai, prieš įdarbindami trečiosios šalies pilietį, įskaitant tuos atvejus, kai trečiosios šalies pilietis įdarbinamas siekiant perkelti jį į kitą valstybę narę teikti paslaugas, privalėtų tikrinti, kad jie turėtų leidimą gyventi arba kitą leidimą būti šalyje. Darbdavių pakaktų reikalauti tikrinti, ar dokumentas nėra akivaizdžiai suklastotas, pavyzdžiui, ar dokumente tikrai yra dokumento turėtojo nuotrauka. Siekiant įgalinti valstybes nares tikrinti, ar dokumentai nėra suklastoti, įmonių ir juridinių asmenų turėtų būti reikalaujama pranešti kompetentingoms institucijoms apie trečiosios šalies piliečio įdarbinimą. ***Valstybės narės darbdaviams turėtų suteikti aiškias gaires ir nuolatinius patarimus dėl leidimų gyventi nustatymo ir kitų leidimų būti šalyje. Tarp valstybių narių ES lygmeniu būtina skatinti pažangios patirties mainus.***

Or. en

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl direktyvos
7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(7) Siekiant įgyvendinti bendrą draudimą ir atgrasyti nuo pažeidimų, valstybės narės turėtų numatyti atitinkamas sankcijas. Jos turėtų apimti pinigines baudas ir įnašą padengti nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo išlaidas.	(7) Siekiant įgyvendinti bendrą draudimą ir atgrasyti nuo pažeidimų, valstybės narės turėtų numatyti atitinkamas sankcijas. Jos turėtų apimti pinigines baudas ir įnašą padengti nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo išlaidas; ***taip pat tam tikrais atvejais numatant mažesnes baudas ir apsiribojant veikla, susijusia su darbu privačiose namų ūkiuose ir asmeninėmis paslaugomis.***

Or. xm

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl direktyvos
8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(8) Darbdavio bet kokiu atveju turėtų būti reikalaujama trečiųjų šalių piliečiams sumokėti bet kokį nesumokėtą atlygį už atliktą darbą ir nesumokėtus mokesčius bei socialinio draudimo įmokas.	(8) Darbdavio bet kokiu atveju turėtų būti reikalaujama trečiųjų šalių piliečiams sumokėti bet kokį nesumokėtą atlygį už atliktą darbą ***bei kitas, su darbu susijusias išmokas,*** ir nesumokėtus mokesčius bei socialinio draudimo įmokas. ***Darbdavys taip pat, kai būtina, padengia visas išlaidas, susijusias su minėtojo atlygio ir išmokų pervedimu į tas šalis, į kurias savanoriškai sugrįžo trečiųjų šalių pilietis.***

Or. en

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl direktyvos
9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(9) Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad skundai būtų teikiami, ir numatyti tvarką, garantuosiančią, kad trečiųjų šalių piliečiai gautų išieškotas nesumokėto atlygio sumas.	(9) Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad skundai būtų teikiami, ir numatyti tvarką, garantuosiančią, kad trečiųjų šalių piliečiai gautų išieškotas nesumokėto atlygio ***ir kitų, su darbu susijusių finansinių išmokų,*** sumas.

Or. en

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl direktyvos
10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(10) Valstybės narės taip pat turėtų numatyti bent šešių mėnesių darbo santykių prezumpcijos trukmę, kad darbdavys ***bent tam tikrą laikotarpį*** prisiimtų įrodinėjimo pareigą.	(10) Valstybės narės taip pat turėtų numatyti bent šešių mėnesių darbo santykių prezumpcijos trukmę, kad darbdavys prisiimtų įrodinėjimo pareigą, ***ir taip pat numatyti nuostatas įrodyti darbo santykių buvimą ir trukmę.***

Or. it

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl direktyvos
11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(11) Valstybės narės turėtų numatyti galimybę imtis tolesnių sankcijų prieš įmones, įskaitant atimamą teisę gauti viešąsias išmokas, pagalbą arba subsidijas, įskaitant žemės ūkio subsidijas; atimamą teisę dalyvauti viešųjų pirkimų	(11) Valstybės narės turėtų numatyti galimybę imtis tolesnių sankcijų prieš įmones, įskaitant atimamą teisę gauti viešąsias išmokas, pagalbą arba subsidijas, įskaitant žemės ūkio subsidijas ***ir ES finansavimą***; išimtis iš viešųjų pirkimų

procedūrose; ir jau skirtų viešųjų išmokų, pagalbos arba subsidijų, įskaitant ***valstybių narių valdomą*** ES finansavimą, susigrąžinimą.

procedūrų, ***įskaitant ES lygmeniu;*** ir jau skirtų viešųjų išmokų, pagalbos arba subsidijų, įskaitant valstybių narių valdomą ES finansavimą, susigrąžinimą.

Or. en

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl direktyvos
13 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(13) Atsižvelgiant į kai kuriuose susijusiuose sektoriuose būdingą subrangos dominavimą, būtina užtikrinti, kad ***visos įmonės, įtrauktos į subrangos darbų grandinę, turėtų bendrai ir pavieniui taikyti*** finansines sankcijas grandinės pabaigoje esančiam nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių darbdaviui.	(13) Atsižvelgiant į kai kuriuose susijusiuose sektoriuose būdingą subrangos dominavimą, būtina užtikrinti, ***kad bent rangovui, kurio darbdavys yra tiesioginis subrangovas, yra*** taikomos finansinės sankcijos, skirtos ***darbdaviui. Ypatingais atvejais visos įmonės, įtrauktos į subrangos darbų grandinę, taiko finansines sankcijas*** grandinės pabaigoje esančiam nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių darbdaviui. ***Laikinojo įdarbinimo agentūros ir kiti tarpininkai taip pat turėtų būti įtraukti į subrangovų kategoriją.***

Or. en

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl direktyvos
15 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(15) Siekiant užtikrinti bendrojo draudimo visapusišką veiksmingumą, būtina imtis griežtesnių atgrasančių sankcijų rimtų nusižengimų atvejais, kai: pažeidimai pasikartoja, įdarbinta daug trečiųjų šalių piliečių, ***ypatingai*** išnaudojamas darbas ***ir*** darbdavio turimos žinios, kad darbuotojas	(15) Siekiant užtikrinti bendrojo draudimo visapusišką veiksmingumą, būtina imtis griežtesnių atgrasančių sankcijų rimtų nusižengimų atvejais, kai: pažeidimai pasikartoja, įdarbinta daug trečiųjų šalių piliečių, ypatingai išnaudojamas darbas, darbdavio turimos žinios, kad darbuotojas

yra prekybos žmonėmis auka.	yra prekybos žmonėmis auka, ***o taip pat ir nepilnametis.***
Ypatingai išnaudojamas darbas yra tada, kai ypatingai skiriasi užmokestis arba darbo sąlygos, ypač darančios įtaką darbuotojų sveikatai ir saugai, palyginti su teisėtai dirbančių darbuotojų darbo sąlygomis.	Ypatingai išnaudojamas darbas yra tada, kai ypatingai skiriasi ***užmokestis*** arba darbo ***laikas***, ypač darantis įtaką darbuotojų sveikatai ir saugai, palyginti su teisėtai dirbančių darbuotojų darbo sąlygomis.

Or. xm

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl direktyvos
16 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(16) Remiantis šia direktyva, visais rimtais atvejais pažeidimas visoje Bendrijoje turėtų būti laikomas baudžiamuoju nusikaltimu, ***kai yra daromas tyčia***. Baudžiamasis nusikaltimas neturėtų pažeisti 2002 m. liepos 19 d. Pamatinio sprendimo 2002/629/TVR dėl kovos su prekyba žmonėmis taikymo.	(16) Remiantis šia direktyva, visais rimtais atvejais pažeidimas visoje Bendrijoje turėtų būti laikomas baudžiamuoju nusikaltimu. Baudžiamasis nusikaltimas neturėtų pažeisti 2002 m. liepos 19 d. Pamatinio sprendimo 2002/629/TVR dėl kovos su prekyba žmonėmis taikymo.

Or. it

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl direktyvos
18 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	***(18a) Siekiant užtikrinti veiksmingą apsaugos išnaudojamo darbo atvejais lygį, juridiniams asmenims, nukentėjusiųjų asociacijoms, profsąjungoms ir kitoms organizacijoms turėtų būti suteikta teisė veikti bet kurio nukentėjusiojo vardu arba jo interesais teismo procese, nepažeidžiant nacionalinių procedūrinių taisyklių dėl**

atstovavimo ir gynybos teisme. Siekiant paskatinti aukas pateikti skundus, nustatytoms trečiosioms šalims turėtų būti leidžiama neatskleisti ieškovų tapatybės ir gyvenamosios vietos.

Or. en

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl direktyvos
19 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(19) Siekiant papildyti skundų teikimo tvarką, valstybės narės trečiųjų šalių piliečiams, dirbusiems ypatingai išnaudojamą darbą ir bendradarbiaujantiems baudžiamajame procese prieš darbdavį, turėtų suteikti ribotos trukmės leidimus gyventi, priklausomai nuo nacionalinių procedūrų trukmės. Tokie leidimai turėtų būti suteikiami tokiomis pačiomis sąlygomis kaip pagal 2004 m. balandžio 29 d. Direktyvą 2004/81/EB dėl leidimo gyventi šalyje išdavimo trečiųjų šalių piliečiams, kurie yra prekybos žmonėmis aukos arba kurie dalyvavo vykdant nelegalios imigracijos padėjimo veiksmus, bendradarbiaujantiems su kompetentingomis institucijomis.	(19) Siekiant papildyti skundų teikimo tvarką, valstybės narės trečiųjų šalių piliečiams, dirbusiems ypatingai išnaudojamą darbą ir bendradarbiaujantiems baudžiamajame procese prieš darbdavį, turėtų suteikti ribotos trukmės leidimus gyventi, priklausomai nuo nacionalinių procedūrų trukmės. ***Valstybės narės taip pat turėtų suteikti ribotos trukmės leidimus trečiųjų šalių piliečiams, kurie yra nepilnamečiai.*** Tokie leidimai turėtų būti suteikiami tokiomis pačiomis sąlygomis kaip pagal 2004 m. balandžio 29 d. Direktyvą 2004/81/EB dėl leidimo gyventi šalyje išdavimo trečiųjų šalių piliečiams, kurie yra prekybos žmonėmis aukos arba kurie dalyvavo vykdant nelegalios imigracijos padėjimo veiksmus, bendradarbiaujantiems su kompetentingomis institucijomis.

Or. it

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio b punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(b) „darbas“ – asmens atliekama atlygintina veikla kito asmens naudai tam asmeniui vadovaujant;	(b) „darbas“ – asmens atliekama atlygintina veikla kito asmens naudai tam asmeniui vadovaujant ***ar jį prižiūrint***;

Or. en

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio e punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(e) „darbdavys“ – bet koks asmuo, įskaitant juridinius asmenis, kurio naudai ir kuriam vadovaujant trečiosios šalies pilietis atlieka ***atlygintiną*** veiklą;	(e) „darbdavys“ – bet koks asmuo, įskaitant juridinius asmenis, ***kurio*** naudai ir***(arba***) kuriam vadovaujant ***ar prižiūrint*** trečiosios šalies pilietis atlieka ***atlygintiną arba, už kurią turėtų būti atlyginta,*** veiklą;

Or. en

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio f punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(f) „subrangovas“ – fizinis arba juridinis asmuo, kuris prisiima ankstesnės rangos sutarties įsipareigojimų arba jų dalies vykdymą.	(f) „subrangovas“ – fizinis arba juridinis asmuo, kuris prisiima ankstesnės rangos sutarties įsipareigojimų arba jų dalies vykdymą, ***įskaitnat laikinojo įdarbinimo agentūras ir kitus tarpininkus.***

Or. en

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio f a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(fa) „atlygis“ – užmokesčio tarifas, įskaitant užmokesčio už viršvalandinį darbą tarifą, kuris lygus atitinkamam tarifui, pagal kurį mokama atitinkamiems darbuotojams pagal įteisintus darbo santykius.

Or. en

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(a) reikalauti trečiųjų šalių piliečių pateikti leidimą gyventi arba kitą leidimą būti šalyje, kurie galiotų ***įdarbinimo*** laikotarpiu;	(a) reikalauti trečiųjų šalių piliečių pateikti leidimą gyventi arba kitą leidimą būti šalyje, ***kurie*** galiotų ***įdarbinimo pradžioje*** ir ***galėtų būti pratęsti likusiam*** įdarbinimo laikotarpiui;

Or. en

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 1 dalies c raidė

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(c) bent įdarbinimo trukmės laikotarpiu saugoti kopijas arba įrašus, kad kompetentingos valstybių narių institucijos galėtų juos patikrinti.	(c) bent įdarbinimo trukmės laikotarpiu ***ir paskesniems 12 mėnesių,*** saugoti kopijas arba įrašus, kad kompetentingos valstybių narių institucijos galėtų juos patikrinti,

įskaitant elektroninę formą.

Or. it

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	2a. Valstybės narės gali numatyti supaprastintą darbdavių pareigų sistemą, taikomą tais atvejais, kai privatūs asmenys įdarbina trečiųjų šalių piliečius privačiuose namų ūkiuose ar asmeninių paslaugų sektoriuje.

Or. xm

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
3) Valstybės narės užtikrina, kad darbdaviai įvykdo savo pareigas pagal šio 1 dalies a punktą, nebent pateikti leidimai gyventi arba kiti leidimai būti šalyje yra akivaizdžiai netinkami.	3) Valstybės narės užtikrina, kad darbdaviai įvykdo savo pareigas pagal šio 1 dalies a punktą, nebent pateikti leidimai gyventi arba kiti leidimai būti šalyje yra akivaizdžiai netinkami ***arba darbdavys žino, kad tai yra klastotė.***

Or. en

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	1a. Valstybės narės skiria darbdaviams pagrįstą laikotarpį, per kurį trečiosios šalies piliečių įdarbinimas būtų suderintas su nacionaliniais įstatymais.

Or. en

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Valstybės narės imasi visų reikalingų priemonių užtikrinti, kad už bet kokį 3 straipsnio nuostatų pažeidimą darbdaviui būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios sankcijos.	1. ***Nepažeidžiant 5 straipsnio 1 dalies a pastraipos nuostatų,*** valstybės narės imasi visų reikalingų priemonių užtikrinti, kad už bet kokį 3 straipsnio nuostatų pažeidimą darbdaviui būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios sankcijos.

Or. en

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(b) kiekvieno nelegaliai dirbančio trečiosios šalies piliečio grąžinimo išlaidų padengimą tais atvejais, kai vykdomos grąžinimo procedūros.	***Išbraukta.***

Or. en

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	2a. Valstybės narės gali numatyti mažesnes pinigines baudas, kai darbdavys yra privatus asmuo, įdarbinęs trečiosios šalies pilietį namų ūkio darbams atlikti arba teikti asmenines paslaugas.

Or. xm

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis ir a punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Valstybės narės užtikrina, kad kiekvieną kartą pažeidęs 3 straipsnio nuostatas, darbdavys sumoka:	1. ***Nepažeidžiant 5 straipsnio 1 dalies a pastraipos nuostatų,*** valstybės narės užtikrina, kad kiekvieną kartą pažeidęs 3 straipsnio nuostatas, darbdavys sumoka:
a) bet kokį nesumokėtą atlygį nelegaliai dirbančiam trečiosios šalies piliečiui;	(a) bet kokį nesumokėtą atlygį ***ir kitas, su darbu susijusias išmokas,*** nelegaliai dirbančiam trečiosios šalies piliečiui;

Or. en

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 1 dalies b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	ba) tam tikrais atvejais visi, su darbo atlygio ir kitų a punkte paminėtų išmokų, persiuntimu į trečiosios šalies piliečio šalį, į kurią jis savanoriškai grįžo, kaštai.

Or. en

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 1 dalies 1 a pastraipa (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	Jei nėra įmanoma nustatyti darbo atlygį, kaip apibrėžta 2 straipsnio f dalies a pastraipoje, remiamasi minimaliu darbo atlygiu, kuris nustatomas galiojančiais minimalaus darbo užmokesčio įstatymais, kolektyviniais susitarimais ar praktika, taikoma atitinkamame sektoriuje, nebent kitaip įrodytų darbdavys ar darbuotojas. Valstybėse narėse, kuriose minimalus darbo užmokestis nenustatomas, sutartas atlygio dydis nustatomas remiantis tokiu užmokesčio dydžiu, kuris laikomas minimaliomis pajamomis, kurias gaunantys atitinkamos valstybės narės piliečiai turi teisę į tos valstybės narės socialinę paramą, arba remiantis kolektyviniais susitarimais ar praktika, taikoma atitinkamame sektoriuje.

Or. xm

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 2 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(a) parengti tvarką, pagal kurią užtikrinama, kad būtinos procedūros susigrąžinti nesumokėtą atlyginimą būtų atliekamos automatiškai trečiosios šalies piliečiui nepateikiant skundo;	(a) parengti tvarką, pagal kurią užtikrinama, kad būtinos procedūros susigrąžinti nesumokėtą atlyginimą ***ir kitas, su darbu susijusias finansines išmokas,*** būtų atliekamos automatiškai trečiosios šalies piliečiui nepateikiant skundo;

Or. en

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(b) numatyti, kad darbo santykių trukmė būtų bent 6 mėnesiai, nebent darbdavys gali įrodyti kitaip.	(b) numatyti, kad darbo santykių trukmė būtų bent 6 mėnesiai, nebent darbdavys ***ar nelegaliai dirbantis trečiosios šalies pilietis*** gali įrodyti kitaip.

Or. en

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
3. Valstybės narės imasi visų reikalingų priemonių užtikrinti, kad nelegaliai dirbantys trečiųjų šali piliečiai gautų nesumokėtą atlygį, sugrąžintą pagal šio straipsnio 1 dalies a punktą, net ir tais	3. Valstybės narės imasi visų reikalingų priemonių užtikrinti, kad nelegaliai dirbantys trečiųjų šali piliečiai gautų nesumokėtą atlygį ***ir kitas, su darbu susijusias finansines išmokas***, sugrąžintą

atvejais, kai jei išvyko arba ***buvo*** grąžinti.	pagal šio straipsnio 1 dalies a punktą ***ir 1a papunktį***, net ir tais atvejais, kai jei ***savanoriškai*** išvyko.

Or. en

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
4. ***10 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytų baudžiamųjų nusikaltimų atžvilgiu*** valstybės narės imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad sprendimo grąžinti vykdymas atidedamas iki tol, kol trečiosios šalies piliečiui būtų grąžintas nesumokėtas atlygis pagal šio straipsnio 1 dalies a punktą.	4. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad sprendimo grąžinti vykdymas atidedamas iki tol, kol trečiosios šalies piliečiui būtų grąžintas nesumokėtas atlygis ir kitos ***ir kitos su darbu susijusios piniginės išmokos*** pagal šio straipsnio 1 dalies a punktą ***ir 1a papunktį.***

Or. en

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad ***darbdaviui***, vykdančiam verslo veiklą, ***būtų galima*** tam tikrais atvejais taikyti šias priemones:	Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad ***darbdaviams***, vykdantiems verslo veiklą, būtų tam tikrais atvejais ***taikomos*** šias priemones:

Or. en

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio a punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(a) atimti teisę gauti viešąsias išmokas, pagalbą arba subsidijas laikotarpiui iki penkerių metų;	(a) atimti teisę gauti viešąsias išmokas, pagalbą arba subsidijas, ***įskaitant ES finansavimą,*** laikotarpiui iki penkerių metų;

Or. en

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio b punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(b) atimamą teisę dalyvauti viešojo paslaugų pirkimo sutartyse laikotarpiu iki penkerių metų;	(b) atimamą teisę dalyvauti viešojo pasaugų pirkimo sutartyse***, įskaitant sudaromose su ES institucijomis,*** laikotarpiu iki penkerių metų;

Or. en

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio d punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(d) laikinai arba visam laikui uždaryti padalinius, kurie buvo panaudoti pažeidimui įvykdyti.	(d) laikinai arba visam laikui uždaryti padalinius, kurie buvo panaudoti pažeidimui įvykdyti ar laikinai arba visam laikui atimti atitinkamos veiklos licenciją, ***jeigu tokį sprendimą galima pagrįsti padėties pavojingumu arba tuo, kad atitinkamas darbdavys nelegaliai įdarbino santykinai didelį darbuotojų iš trečiųjų šalių skaičių ir atsižvelgiant į nacionalinę***

teisę, reglamentuojančią užimtumo sferą.

Or. xm

Pakeitimas 36

Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Kai darbdavys yra subrangovas, valstybės narės turi užtikrinti, kad ***pagrindinis*** rangovas ir ***bet kuris tarpinis subrangovas*** sumokėtų:	1. Kai darbdavys yra subrangovas, valstybės narės užtikrina, kad rangovas, ***kurio darbdavys yra tiesioginis subrangovas turėtų*** sumokėti:

Or. en

Pakeitimas 37

Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
2. Pagrindinis rangovas ir bet kuris tarpinis subrangovas pagal šio straipsnio 1 dalį atsako ***solidariai, nepažeidžiant įnašus ir regreso teises reglamentuojančių nacionalinės teisės nuostatų.***	2. ***Valstybės narės užtikrina, kad*** rangovas ir bet kuris tarpinis subrangovas, ***jei jie žinojo ar turėjo žinoti, kad subrangovas nelegaliai įdarbino trečiųjų šalių piliečius,*** privalo ***išmokėti išmokas, nurodytas 7 straipsnio1 dalies a, b, ba pastraipose, vietoj įdarbinančio subrangovo ar rangovo, kurio darbdavys yra tiesioginis subrangovas***.

Or. en

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad 3 straipsnyje nurodytas pažeidimas laikomas baudžiamuoju nusikaltimu, kai ***yra padaromas tyčia***, šiomis aplinkybėmis:	1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad 3 straipsnyje nurodytas pažeidimas laikomas baudžiamuoju nusikaltimu šiomis aplinkybėmis:

Or. en

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 1 dalies c raidė

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(c) pažeidimą papildo ypatingai išnaudojamas darbas, ***ypač*** skirtingos darbo sąlygos palyginti su teisėtai dirbančiais darbuotojais;	(c) pažeidimą papildo ypatingai išnaudojamas darbas, ***įskaitant smurtą, grasinimą, žeminimą ir bauginimą,*** ypač skirtingos darbo sąlygos palyginti su teisėtai dirbančiais darbuotojais;

Or. it

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 1 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(d) pažeidimą padaro darbdavys, kuris naudojasi asmens darbu arba paslaugomis ***žinodamas***, kad tas asmuo yra prekybos žmonėmis auka.	(d) pažeidimą padaro darbdavys, kuris naudojasi asmens darbu arba paslaugomis ***žinodamas ar turėdamas žinoti***, kad tas asmuo yra prekybos žmonėmis auka.

Or. en

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 1 dalies d a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	da) pažeidimas apima nepilnamečių įdarbinimą.

Or. en

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Valstybės narės užtikrina, kad juridiniai asmenys ***galėtų*** būti traukiami atsakomybėn už 10 straipsnyje nurodytus nusikaltimus, kuriuos jų naudai, veikdamas individualiai arba kaip juridinio asmens organo dalis, padarė bet kuris asmuo, einantis tame ***juridiniame asmenyje vadovaujančias pareigas***, grindžiamas:	1. Valstybės narės užtikrina, kad juridiniai asmenys ***būtų*** traukiami atsakomybėn už 10 straipsnyje nurodytus nusikaltimus, kuriuos jų naudai, veikdamas individualiai arba kaip juridinio asmens organo dalis, padarė bet kuris asmuo, grindžiamas:

Or. en

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl direktyvos
13 straipsnio a raidė

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(a) atimamą teisę gauti viešąsias ***išmokas*** ar pagalbą;	(a) atimamą teisę gauti viešąsias išmokas***, įskaitant ir Bendrijos finansavimą***;

Or. it

Pakeitimas 44

Pasiūlymas dėl direktyvos
13 straipsnio a a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(aa) susigrąžinti viešąsias išmokas, pagalbą arba subsidijas, įskaitant ES finansavimą, suteiktą darbdaviui per 12 mėnesių iki neteisėto įdarbinimo išaiškinimo;

Or. en

Pakeitimas 45

Pasiūlymas dėl direktyvos
13 straipsnio b raidė

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(b) atimamą teisę dalyvauti viešojo paslaugų pirkimo sutartyse laikotarpiu iki penkerių metų;	(b) atimamą teisę dalyvauti viešojo paslaugų pirkimo sutartyse, ***įskaitant ir visu ES lygmeniu,*** laikotarpiu iki penkerių metų;

Or. xm

Pakeitimas 46

Pasiūlymas dėl direktyvos
14 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Valstybės narės numato veiksmingą tvarką, pagal kurią nelegaliai dirbantys trečiųjų šalių piliečiai galėtų tiesiogiai arba padedami ***paskirtų*** trečiųjų šalių pateikti skundus prieš savo darbdavius.	1. Valstybės narės numato veiksmingą tvarką, pagal kurią nelegaliai dirbantys trečiųjų šalių piliečiai galėtų tiesiogiai arba padedami trečiųjų šalių pateikti skundus prieš savo darbdavius.

Or. en

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl direktyvos
14 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	1a. Valstybės narės užtikrina, kad trečiosios šalys, tokios kaip: asociacijos, organizacijos ir kitos juridinio asmens statusą turinčios įstaigos, kurios pagal savos statutą turi teisėtų interesų užtikrinti, kad būtų laikomasi šios direktyvos nuostatų, gali nelegalaus migranto vardu arba jį remdamos ginti nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių interesus teisminių, administracinių ir (arba) baudžiamojo teismo bylų nagrinėjimo metu, kad būtų įgyvendinti šios direktyvos tikslai, nepažeidžiant nacionalinės teisės normų dėl atstovavimo ir gynybos teisme. ***Trečiosioms šalims leidžiama neatskleisti ieškovų tapatybės ir gyvenamosios vietos, nepažeidžiant nacionalinės teisės normų dėl atstovavimo ir gynybos teisme.***

Or. en

Pakeitimas 48

Pasiūlymas dėl direktyvos
14 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
3. Baudžiamųjų nusikaltimų, nurodytų 10 straipsnio 1 dalies c punkte atžvilgiu valstybės narės pagal Direktyvos 2004/81/EB 4–15 straipsnius trečiųjų šalių piliečiams suteikia ribotos trukmės leidimą gyventi, priklausomai nuo atitinkamų nacionalinių procedūrų trukmės.	3. Baudžiamųjų nusikaltimų, nurodytų 10 straipsnio 1 dalies c, ***d ir e*** punktuose atžvilgiu valstybės narės pagal Direktyvos 2004/81/EB 4–15 straipsnius trečiųjų šalių piliečiamssuteikia ribotos trukmės leidimą gyventi, priklausomai nuo atitinkamų nacionalinių procedūrų trukmės.

Or. it

Pakeitimas 49

Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Valstybės narės užtikrina, kad per metus bent ***10*** proc. jų teritorijoje įsteigtų įmonių būtų tikrinamos, siekiant nustatyti, ar jose dirba nelegaliai esantys trečiųjų šalių piliečiai.	1. Valstybės narės užtikrina, kad per metus bent ***5*** proc. jų teritorijoje įsteigtų ***ar veikiančių*** įmonių būtų tikrinamos, siekiant nustatyti, ar jose dirba nelegaliai esantys trečiųjų šalių piliečiai.

Or. en

Pakeitimas 50

Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	2a. Valstybės narės užtikrina, kad 1 ir 2 dalyse numatytos inspekcijos, nepažeidžiant nuostatų dėl darbo inspekcijų, būtų atliekamos išimtinai siekiant įvertinti darbo sąlygas (daugiausia dėmesio skiriant darbo vietos saugos ir sveikatos sąlygoms), nesvarbu, koks darbuotojo statusas.

Or. en

Pakeitimas 51

Pasiūlymas dėl direktyvos
15 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	15b straipsnis
	Tarpusavio sąveika su nacionalinėmis priemonėmis
	Šia direktyva neprieštaraujama nacionalinėms priemonėms, kuriomis siekiama skatinti nuslėptą darbą paversti įteisintais darbo santykiais ir įteisinti į apskaitos dokumentus neįrašytus darbuotojus.

Or. en

AIŠKINAMOJI DALIS

Remiantis vertinimais, Europos Sąjungoje gyvena 4,5–8 mln. nelegalių imigrantų. Jų skaičius nuolat didėja, ypač todėl, kad ES lengva nelegaliai įsidarbinti.

Nelegalus darbas daugiausia sutelktas tam tikruose sektoriuose: statybos, žemės ūkio, valymo paslaugų, viešbučių ir viešojo maitinimo.

Vienas iš socialinių šio reiškinio padarinių yra nelegalių imigrantų įdarbinimas išnaudotojiškomis sąlygomis. Nelegalių emigrantų padėtimi naudojasi kai kurie nesąžiningi darbdaviai, linkę išnaudoti darbuotojus, kurie sutinka dirbti daugiausia žemos kvalifikacijos ir menkai apmokamus darbus.

Viena vertus, dėl nelegalaus darbo gali mažėti darbo užmokestis ir blogėti darbo sąlygos, taip pat gali būti iškreipta įmonių konkurencija, o patys nelegaliai dirbantys darbuotojai nedraudžiami sveikatos draudimu ir negauna teisės į pensiją; kita vertus, nelegaliai įsidarbinusių trečiųjų šalių piliečių padėtis tampa dar sunkesnė, nes sulaikymo atveju jie gali būti išsiųsti atgal į savo šalį.

Šio 2007 m. gegužės mėn. pateikto Komisijos pasiūlymo[1] tikslas – padėti kovoti su nelegalia imigracija ir darbuotojų, kurie yra reikiamų dokumentų neturintys trečiųjų šalių piliečiai, išnaudojimu.

Pranešėjo nuomone, nors nelegaliai įdarbintų imigrantų teisių apsauga nėra pagrindinis Komisijos pasiūlymo tikslas, į ją turi būti tinkamai atsižvelgta šio direktyvos pasiūlymo apibrėžime.

Šiuo pasiūlymu tikimasi pasiekti bent minimalų suderinimą Europos lygmeniu, o valstybės narės turėtų būti įpareigotos uždrausti nelegalų darbą; taip pat pasiūlyme numatytos bendrosios sankcijos ir reikalaujama, kad darbdaviai imtųsi prevencinių priemonių bei vykdytų kitokią kontrolę.

Pasiūlymas grindžiamas mintimi, kad reikia bausti ne nelegaliai dirbantį trečiosios šalies pilietį, o jo darbdavį.

Šia priemone siekiama sukurti suderintą ES sistemą, kurioje būtų taikomos sankcijos darbdaviams už nelegaliai ES esančių trečiųjų šalių piliečių įdarbinimą.

Šiuo pasiūlymu siekiama pradėti bendrą politiką, kurią sudarytų trys pagrindiniai elementai. Pirma, darbdaviai privalėtų vykdyti kelias naujas administracines prievoles prieš įdarbindami trečiųjų šalių piliečius. Jų neįvykdžiusiems darbdaviams būtų taikomos baudžiamojo poveikio

[1] *Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria numatomos sankcijos nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių darbdaviams*.

priemonės, finansinės ir baudžiamosios sankcijos. Antra, būtų suderinta skundų nagrinėjimo procedūra. Trečia, kiekviena valstybė narė būtų įpareigota tikrinti 10 % joje registruotų bendrovių įrašus apie darbuotojus.

Pranešėjo pastabos

Pranešėjas apgailestauja, kad siūlomos direktyvos taikymo sritis yra per siaura. Šios direktyvos nuostatomis siekiama mažinti nelegalią imigraciją į ES, todėl tinkamas teisinis pagrindas yra EB sutarties 63 straipsnio 3 dalies b punktas. Tačiau šis teisinis pagrindas neapima priemonių, susijusių su teisėtai Europos Sąjungoje esančiais trečiųjų šalių piliečiais, kurie taip pat gali tapti darbo išnaudojimo aukomis. Pavyzdžiui, taikant šią priemonę neatsižvelgiama į valstybių, kurios tapo ES narėmis 2004 ir 2007 m. ir kurioms iki šiol taikomos pereinamojo laikotarpio priemonės, piliečius, todėl ribojamos jų galimybės patekti į kai kurių ES-15 valstybių narių darbo rinkas.

2 straipsnis. Sąvokų, kaip antai „darbdavys“, „subrangovas“ ar „atlyginimas“, apibrėžimai turėtų būti kuo platesni, siekiant geriau apsaugoti darbuotojus nuo išnaudojimo. Pavyzdžiui, „darbdaviais“ reikėtų laikyti ir laikino įdarbinimo agentūras bei kitus tarpininkus.

Atlyginimu taip pat turėtų būti laikomas viršvalandžių apmokėjimas. Tai svarbu tais atvejais, kai darbdavys privalo sumokėti bet kokį nesumokėtą atlyginimą nelegaliai dirbusiam trečiosios šalies piliečiui.

4 straipsnis. Pranešėjas pritaria pasiūlyme numatytoms prevencijos priemonėms. 4 straipsnyje reikalaujama, kad darbdaviai tikrintų įdarbinamų asmenų leidimus gyventi arba kitus leidimus būti šalyje, registruotų įdarbinimo pradžios ir pabaigos datas ir perduotų šiuos duomenis atitinkamoms valdžios institucijoms. Ūkio subjektams tenkančią administracinę naštą galima laikyti proporcinga pasiūlymo tikslui. Valstybės narės turėtų suteikti darbdaviams aiškias gaires ir nuolat konsultuoti juos dėl leidimų gyventi ir kitų leidimų būti šalyje tikrinimo. ES lygmeniu valstybės narės turėtų būti skatinamos dalytis gerąja patirtimi.

Pranešėjas mano, kad reikėtų taikyti supaprastintus formalumus darbdaviams, kurie yra fiziniai asmenys.

Darbdaviai neprivalo turėti išsamių žinių apie leidimus gyventi ir kitus leidimo būti šalyje dokumentus. Pranešėjas mano, kad darbdavį galima traukti atsakomybėn tik tais atvejais, kai toks dokumentas yra akivaizdžiai netinkamas arba darbdavys žino, kad jis yra suklastotas. Pranešėjas taip pat mano, kad valstybės narės turėtų imtis priemonių, siekdamos suteikti aiškias gaires darbdaviams ir nuolat konsultuoti juos dėl leidimų gyventi ir kitų leidimų būti šalyje tikrinimo. Taip pat reikėtų sukurti valstybių narių dalijimosi gerąja patirtimi ES lygmens sistemą.

Siekiant suteikti daugiau lankstumo, valstybėms narėms reikėtų leisti nustatyti pagrįstą laikotarpį, per kurį darbdaviai privalėtų užtikrinti, kad jų įdarbintų trečiųjų šalių piliečių padėtis atitinka šalies įstatymus.

6 straipsnis. Numatytos sankcijos apima pinigines baudas. Pranešėjas siūlo leisti taikyti sumažintas baudų sumas, kai darbdavys yra fizinis asmuo, įdarbinęs nelegalų trečiosios šalies pilietį namų ūkio darbams atlikti ar teikti įvairias paslaugas asmeniui.

7 straipsnis. Žinoma, darbdaviai privalo sumokėti visą nesumokėtą atlyginimą nelegaliai dirbusiam trečiosios šalies piliečiui, tačiau ši nuostata turėtų būti taikoma ir visoms kitoms darbuotojui mokėtinoms sumoms ir bet kokioms atlyginimo bei kitų mokėtinų sumų pervedimo į užsienį išlaidoms tuo atveju, kai trečiosios šalies pilietis (-ė) grąžinamas (-a) į savo šalį, siekiant nesudaryti jam (jai) papildomų sunkumų.
Kai sutarto atlyginimo nustatyti neįmanoma, jį galima apskaičiuoti remiantis galiojančiais įstatymais dėl minimalaus atlyginimo, kolektyvinių sutarčių arba praktikos ar minimalių pajamų, kurias gaunantys atitinkamos valstybės narės piliečiai turi teisę į socialinę paramą.

Valstybės narės privalo nustatyti tvarką, pagal kurią likę nesumokėti atlyginimai būtų automatiškai sumokami trečiosios šalies piliečiui, kad jam (jai) nereikėtų teikti skundo net ir tuo atveju, kai jis (ji) grįžta į savo šalį. Galima manyti, kad ši nuostata yra palankesnė trečiųjų šalių piliečiams ir ja diskriminuojami dirbantys ES piliečiai, kurie, norėdami gauti nesumokėtą atlyginimą, turi pateikti skundą atitinkamoms įstaigoms. Tačiau pranešėjas primena šio Komisijos pasiūlymo loginį pagrindą: reikiamų dokumentų neturintys trečiųjų šalių piliečiai gyvena pogrindyje, nuolat bijo, kad bus sulaikyti bei grąžinti į savo šalį, ir yra „lengvai išnaudojama“ darbo jėga, todėl jie yra kur kas labiau pažeidžiami už kitus darbuotojus.

Pranešėjas pritaria Komisijos pasiūlymui laikyti, kad darbo santykiai trunka ne trumpiau kaip 6 mėnesius, jei darbdavys arba nelegaliai dirbęs trečiosios šalies pilietis neįrodo kitaip.

8 straipsnis. Šiame straipsnyje numatomos kitos trečiųjų šalių piliečius nelegaliai įdarbinusioms įmonėms taikomos sankcijos: teisės gauti viešąsias lėšas bei sudaryti viešąsias sutartis atėmimas ir jau išmokėtos paramos susigrąžinimas. Pranešėjas mano, kad šio straipsnio nuostatas svarbu taikyti ir ES finansavimui bei ES viešiesiems pirkimams.

9 straipsnis. Šio pasiūlymo nuostatos taip pat taikomos subrangovams. Komisija siekė, kad visoms įmonėms, įtrauktoms į subrangos darbų grandinę, būtų bendrai ir pavieniui taikomos finansinės sankcijos dėl nelegaliai dirbančių trečiųjų šalių piliečių darbdavio, esančio tokios grandinės pabaigoje. Tačiau pranešėjas supranta, kad būtų sunku uždėti atsakomybės naštą pagrindiniam rangovui, nes pastarasis negali kontroliuoti, kaip reikalavimų laikomasi praktikoje. Todėl pranešėjas pritaria, kad tokioje grandinėje esančių subrangovų atsakomybė turėtų būti apribota.

10 straipsnis. Tam tikrais nurodytais atvejais pažeidimas gali būti laikomas baudžiamuoju nusikaltimu, taigi darbdaviui gali būti skiriama teisminė priežiūra, likvidavimas teismo tvarka ir taikomos kitos sankcijos, jei darbuotojai dirba ypač sunkiomis išnaudotojiškomis sąlygomis arba darbdavys žino (arba turėtų žinoti), kad trečiosios šalies pilietis (-ė) yra prekybos žmonėmis auka arba nepilnametis (-ė).

14 straipsnis. Ypač svarbu, kad šiuo pasiūlymu valstybės narės būtų įpareigotos nustatyti tvarką, pagal kurią išnaudojami darbuotojai migrantai galėtų asmeniškai arba per trečiąsias šalis pateikti skundus prieš savo darbdavius.

Be to, tam tikrais nustatytais atvejais ir pagal Direktyvos 2004/81/EB[1] 4–15 straipsnių sąlygas nelegaliems imigrantams gali būti suteiktas laikinas leidimas gyventi šalyje.

15 straipsnis. Komisijos pasiūlyme numatyta, jog valstybės narės privalo užtikrinti, kad būtų tikrinami mažiausiai 10 % jų teritorijoje įsisteigusių bendrovių įrašai apie darbuotojus (pagal dabartinius valstybių narių įstatymus vidutiniškai tikrinami 2 % bendrovių įrašai).

Pranešėjas pritaria ketinimui padidinti tikrinimų skaičių, nes taip būtų geriau užtikrinamas įstatymų laikymasis ir darbdaviams būtų duota aiški žinia, kad pavojus būti pagautiems pažeidžiant įstatymus yra realus arba dar didesnis.

Tačiau pranešėjas žino, kad dėl šio pasiūlymo padidės valstybių narių administracinė našta, nes šiai nuostatai vykdyti valstybės narės turės skirti kur kas daugiau lėšų ir personalo išteklių. Todėl jis siūlo sumažinti minėtą procentinę dalį nuo 10 % iki 5 %.

Išvada

Kova su nelegalia imigracija yra svarbi ES imigracijos strategijos dalis. Pagrindinis šios direktyvos tikslas šioje srityje turėtų būti sustabdyti nelegalių migrantų išnaudojimą, tačiau neturi būti šalutinio poveikio – sumažėjusių trečiųjų šalių piliečių galimybių įsidarbinti. Ši direktyva šiuo atžvilgiu būtų labai naudinga. Mes taip pat manome, kad būtina nustatyti priemones, kuriomis būtų ginamos darbdavių išnaudojamų migruojančių darbuotojų, įskaitant nelegalius imigrantus, teisės.

Priemonių veiksmingumas labai priklauso nuo vykdymo užtikrinimo, už kurį atsako valstybės narės ir kurį stebėti yra ir bus Komisijos pareiga.

[1] 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva 2004/81/EB dėl leidimo gyventi šalyje išdavimo trečiųjų šalių piliečiams, kurie yra prekybos žmonėmis aukos arba kurie dalyvavo vykdant nelegalios imigracijos padėjimo veiksmus, bendradarbiaujantiems su kompetentingomis institucijomis.